

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 70.524 van 30 december 1997
in de zaak A. 75.597/XII-356.**

In zake : Marie-Ange DEMUYSERE
die woonplaats kiest bij
advocaat W. RAUWS,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 210 A

tegen :

de Vlaamse Autonome Hogeschool Gent,
die woonplaats kiest bij
advocaat E. BRAL,
kantoor houdende te GENT,
Prinses Clementinalaan 122.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Marie-Ange DEMUYSERE op 5 september 1997 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van "de beslissing van een niet gepreciseerde datum van de examencommissie van de Hogeschool Gent, Departement Architectuur, Audiovisuele en Beeldende Kunst - Koninklijke Academie voor Schone Kunsten betreffende de resultaten van verzoekster voor het academiejaar 1996-97, eerste en tweede meestergraad Vrije Kunsten (Schilderkunst), eerste examenzittijd";

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur R. VAN DER GUCHT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 28 oktober 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 25 november 1997, op welke datum de zaak is uitgesteld tot de terechtzitting van 2 december 1997;

Gehoord het verslag van staatsraad J. BAERT;

Gehoord de opmerkingen van advocaat W. RAUWS, die verschijnt voor verzoekster, en van advocaat E. BRAL, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van eerste auditeur R. VAN DER GUCHT;

Gezien het verzoekschrift tot heropening van de debatten dat verzoekster op 16 december 1997 heeft ingediend "teneinde (haar) toe te laten de bijgevoegde stukken bij het administratief dossier te voegen en de Raad van State toe te laten deze stukken bij zijn beoordeling in aanmerking te nemen";

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoekster behaalt aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Gent op 30 juni 1987 met grote onderscheiding het diploma van het hoger kunstonderwijs van de tweede graad, afdeling Monumentale Kunsten, artistieke optie Schilderkunst.

Op 21 november 1994 behaalt ze met onderscheiding het diploma van het hoger kunstonderwijs van de derde graad, afdeling Restauration d'oeuvres d'art, aan de Ecole Nationale Supérieure des Arts Visuels de la Cambre.

Sedert 21 maart 1995 is verzoekster nagenoeg ononderbroken deeltijds tewerkgesteld als lerares plastische opvoeding in het stedelijk onderwijs te Gent.

1.2. Op 13 november 1996 schrijft ze zich als kandidate voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, eerste examenperiode, in aan de hogeschool Gent, departement Architectuur, Audiovisuele en Beeldende kunst, optie Vrije kunsten-Schilderkunst, eerste en tweede meestergraad.

1.3. Bij de proclamatie, op 27 juni 1997, verneemt verzoekster dat zij niet geslaagd is en 26% van de punten heeft behaald.

1.4. Op 30 juni 1997 - en nogmaals op 1 juli 1997 - stuurt verzoekster volgende aangetekende brief naar de secretaris van de examencommissie :

"Met dit schrijven vraag ik u me zo spoedig, en uiterlijk morgen, me schriftelijk de motivering te geven voor de beslissing van de examenjury van 27/6/1997 waarbij ik 26% behaalde".

1.5. Een dag later, op 1 juli 1997, zendt ze ook een aangetekende brief aan de voorzitter van de examencommissie. Die luidt als volgt :

"Hierbij verzoek ik U conform het examenreglement om een herziening en wijziging van de negatieve beslissing inzake mijn resultaten voor de eerste examenperiode van eerste en tweede meestergraad Vrije Kunsten (Schilderkunst), betreffende het academiejaar 1996-97, die mij vrijdag 27 juni laatstleden werden meegedeeld.

Ik verzoek U hierbij uitdrukkelijk om voorafgaandelijk aan de nieuwe beslissing te worden gehoord".

1.6. Met een 7 juli 1997 gedateerd schrijven antwoordt de voorzitter van de examencommissie, verwijzend naar "uw aangetekend schriftelijk verzoek van 30 juni 1997" :

"U was ingeschreven als kandidate van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap in de optie Vrije Kunsten - Schilderkunst en verkreeg op basis van reeds behaalde diploma's een studieduurverkortung met het oog op het behalen van het diploma met de graad van 'Meester in Beeldende Kunst'.

De examenjury die conform onze examenreglementering werd samengesteld, heeft het werk dat u als afstudeerproject heeft gepresenteerd, negatief beoordeeld.

U had reeds de gelegenheid om met de heer Karel Dierickx, titularis-promotor, en met de heer Eddy Muylleert, uw co-promotor, daarover te praten.

In bijlage sturen wij u de schriftelijke motivering die we naar aanleiding van uw verzoek hebben opgevraagd bij de heer Karel Dierickx die verantwoordelijk is voor de samenstelling van de examenjury en de toegekende punten.

Als kandidate van de Examencommissie legt u in principe alleen maar examens af en is er geen verplichting tot het lesgebeuren en contact met de leraars. Een grondige voorbereiding en het onderhouden van een regelmatig contact zijn nochtans onontbeerlijke factoren om naar een beoordeling toe te groeien. Op die manier kunt u de haalbaarheid van het artistieke werk dat u wil presenteren aan een door ons samengestelde examenjury vooraf beter inschatten".

Bij de brief van de voorzitter van de examenjury is volgende "beoordeling van het opleidingsonderdeel Afstudeerproject - Kandidate DEMUYSERE MARIE-ANGE" gevoegd, opgesteld door ateliertitularis DIERICKX :

"Het gepresenteerde werk van de kandidate werd grondig beoordeeld door een jury, samengesteld uit

1. de titularis of promotor : Karel Dierickx
2. de co-promotor : Eddy Muylleert, licentiaat in de Kunstgeschiedenis

3. de vreemde juryleden :

- Veerle Van Durme, licentiaat in de Kunstgeschiedenis en Directeur van de Akademie van Schone Kunsten van Duinkerke (F)
- Lieve Foncke, licentiaat in de Kunstgeschiedenis en galeriehoudster
- Fik Van Gestel, artistiek docent St-Lucas te Brussel en beeldend kunstenaar

- Philippe Vandenberg, beeldend kunstenaar

Conclusie van de jury : het getoonde werk van Demuysere Marie-Ange is van een te laag artistiek niveau om haar de meestergraad in de schilderkunst toe te kennen. Noch compositorisch, noch pikturaal is het interessant te noemen. De voorgestelde kleurwerken bestaan vnl. uit een oppervlakkige, geschilderde achtergrond, waarop een soort simpele karikaturale, stuntelige tekening werd aangebracht. Alle werken vertonen dezelfde tekortkomingen, geen zoektocht naar vorm en kleur, banale uitwerking van een onduidelijk gegeven".

Met de brief van de voorzitter van de examenjury is blijkbaar ook het rapport aan verzoekster ter kennis gebracht. Uit dat rapport blijkt dat zij in totaal 164,5 punten op 610 heeft behaald, zijnde 26%. Per opleidingsonderdeel kreeg zij volgende cijfers :

- afstudeerproject 3e jaar (Dierickx K.) 12,5 op 50
- afstudeerproject 4e jaar (Dierickx K.) 97,5 op 390
- atelier W.V.V.-tekenen 3e jaar
(De Smet L.) 20 op 80
- keuzevak tekenen 4e jaar (De Smet L.) 15 op 60
- keuzevak mediakunde 4e jaar
(Lefevre A.) 19,5 op 30.

In het rapport wordt vermeld dat de artistiekgebonden opleidingsonderdelen - in verzoeksters geval de twee afstudeerprojecten, het atelier W.V.V.-tekenen en het keuzevak tekenen - tijdens de tweede examenperiode niet meer worden beoordeeld;

2.1. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota de ontvankelijkheid ratione temporis van de vordering in twijfel trekt; dat zij van oordeel is dat meer dan zestig dagen verstreken zijn tussen het ogenblik waarop verzoekster kennis kreeg van de motieven en de datum van neerlegging van het verzoekschrift;

2.2. Overwegende dat verzoekster in het verzoekschrift tot schorsing over de ontvankelijkheid van de vordering onder meer schrijft dat vermits bij de beslissing van de examencommissie betreffende de examenresultaten op individuele wijze een element van de

juridische positie van verzoekster wordt bepaald, de beroepstermijn van zestig dagen pas begint te lopen vanaf het ogenblik van de regelmatige betekening, dit wil zeggen op het ogenblik dat alle relevante elementen van de bestreden beslissing, waaronder tevens de motivering, ter kennis zijn gebracht; dat zij ook stelt dat de beroepstermijn principieel pas kon beginnen lopen op 8 juli 1997, ware het niet dat in de bestreden beslissing niet de mogelijkheid is vermeld van een beroep bij de Raad van State, noch de in acht te nemen vormvoorschriften en termijnen, zodat de beroepstermijn krachtens artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State nog niet is beginnen lopen;

2.3. Overwegende dat verzoeksters rapport en de motivering van de beslissing van de examencommissie haar met een gewone brief, die op 7 juli 1997 is verstuurd, zijn medegedeeld; dat de beroepstermijn bijgevolg ten vroegste op 8 juli 1997 kon ingaan, zodat de op 5 september 1997 ingediende vordering tot schorsing in elk geval tijdig is; dat de exceptie dient afgewezen te worden;

3.1. Overwegende dat verzoekster ter zitting opwerpt dat haar rechten van verdediging geschonden zijn omdat haar raadsman, bij wie woonplaats is gekozen, niet tijdig een afschrift van de nota van de verwerende partij ontvangen heeft, zodat zij zich onvoldoende heeft kunnen voorbereiden;

3.2. Overwegende dat uit de stukken van het dossier blijkt dat bij brief van 26 september 1997 een afschrift van de nota van de verwerende partij naar verzoeksters raadsman maar met vermelding van een verkeerd adres gestuurd is; dat op 3 november 1997 de beschikking tot vaststelling van de zaak op de openbare terechtzitting van 25 november 1997 aan verzoekster is betekend; dat verzoeksters raadsman op 20 november 1997

met de griffie telefonisch contact heeft opgenomen om te melden dat hij de nota van de verwerende partij nog niet had ontvangen; dat nog dezelfde dag de nota per fax aan verzoeksters raadsman is gestuurd; dat de behandeling van de zaak uiteindelijk is uitgesteld tot de openbare terechtzitting van 2 december 1997;

Overwegende dat uit het voorgaande blijkt dat verzoekster op 20 november 1997 kennis heeft gekregen van de nota van de verwerende partij, zodat zij zich voldoende heeft kunnen voorbereiden voor de openbare terechtzitting van 2 december 1997;

4. Overwegende, ambtshalve, dat de vraag rijst of de vordering tot schorsing ontvankelijk is, met name of ze gericht is tegen een administratieve rechtshandeling genomen na uitputting van het door artikel 77 van de "algemene onderwijsregeling" van de hogeschool Gent georganiseerde administratief beroep;

Overwegende dat voornoemd artikel 77 het volgende bepaalt :

"Herziening van beslissingen :

Materiële vergissingen of onregelmatigheden, die het globaal examenresultaat zouden kunnen beïnvloeden of die de geldigheid van een door de examencommissie genomen beslissing in het gedrang kunnen brengen, dienen bij de voorzitter van de examencommissie aanhangig gemaakt, uiterlijk de derde werkdag volgend op de dag waarop de bekendmaking van de beslissingen plaatsvond.

De voorzitter van de examencommissie oordeelt over de ontvankelijkheid van de klacht.

Zonodig roept de voorzitter van de examencommissie daartoe de examencommissie opnieuw samen in een buitengewone zitting, binnen de 30 dagen volgend op de deliberatie. De examenzittijd wordt voor de betrokken studenten heropend.

De nieuwe beslissing wordt dadelijk bekend gemaakt.

Om geldig te beraadslagen moet, behoudens gevallen van heirkraft, ten minste de helft van de stemgerechtigde leden aanwezig zijn.";

Overwegende dat in de algemene onderwijsregeling onder de rubriek "bekendmaking van de examenresultaten" volgende bepalingen zijn opgenomen :

- artikel 62 :

"Proclamatie :

Nà de beraadslaging proclameert de voorzitter van de examencommissie of zijn afgevaardigde in een openbare zitting binnen de 3 werkdagen volgend op de beraadslaging het globaal resultaat van iedere student.";

- artikel 63 :

"Mededeling van de examenresultaten en de examencijfers :

Binnen de 2 weken nà de proclamatie wordt door het examensecretariaat aan iedere niet-geslaagde student, schriftelijk een gedetailleerde lijst ter beschikking gesteld met het globaal examenresultaat, de examencijfers per opleidingsonderdeel en de opleidingsonderdelen waarvoor overdracht of overzetting van examencijfers wordt toegekend, evenals de mogelijkheid om een individueel aangepast jaar aan te vragen.

Aan de geslaagde studenten wordt dezelfde lijst ter beschikking gesteld, zonder vermelding van de examencijfers onder de 10/20; deze examencijfers worden aangeduid met het codeteken D.";

- artikel 64 :

"Bespreking van de examenresultaten :

In de daartoe voorziene periode in de academische kalender staan de leden van de examencommissie, of door hen aangeduide personen, ter beschikking van de studenten om de afgelegde examens te bespreken.

Het is de bedoeling dat hierbij aan de student aanwijzingen verstrekt worden, om zijn studieprestaties te bevorderen, te verbeteren of bij te sturen.

Kopijen van schriftelijke examens worden door de leden van de examencommissies minstens 90 dagen na de proclamatie bewaard.

In het kader van de bespreking van de examenresultaten, hebben studenten het recht inzage te krijgen van hun kopij, in bijzijn van de examinerator of daartoe gemachtigde en indien gewenst in bijzijn van de ombudsman.";

Overwegende dat luidens voormelde bepalingen slechts van een "bekendmaking van de beslissingen" in de zin van artikel 77 sprake kan zijn indien de proclamatie

heeft plaatsgehad, indien de examenresultaten en de examencijfers zijn medegedeeld en indien mogelijkheid tot inzage van de examenkopijen is verleend; dat in dezen de termijn van drie "werkdagen" om het door voormeld artikel georganiseerde administratief beroep in te stellen dus ten vroegste bij de ontvangst door verzoekster van de onder 1.6. vermelde brief kon ingaan;

Overwegende dat verzoekster echter reeds bij aangetekende brief van 1 juli 1997 administratief beroep heeft ingesteld, evenwel zonder concrete grieven in te roepen; dat het feit dat zij op dat moment een "blind" beroep heeft ingesteld te begrijpen valt aangezien zij toen slechts kennis had van het globaal resultaat, namelijk dat zij niet geslaagd was en 26% van de punten had behaald; dat zij tegelijk met het instellen van het beroep bij de voorzitter van de examencommissie, opnieuw haar vraag aan de secretaris van de examencommissie in herinnering heeft gebracht om "uiterlijk morgen" de motivering van de beslissing van de examenjury te ontvangen; dat zij in haar brief aan de voorzitter van de examencommissie verzoekt "om voorafgaandelijk aan de nieuwe beslissing te worden gehoord", waarmee zij uitdrukkelijk vraagt na inzage in de motieven van de beslissing alsnog haar concrete grieven naar voor te kunnen brengen; dat het nog zeker tot 8 juli 1997 geduurd heeft vooraleer zij inzage kreeg van de motieven van de beslissing, namelijk tot op het moment dat zij de brief van de voorzitter van de examencommissie van 7 juli 1997 ontving; dat met die brief van de voorzitter van de examencommissie ook impliciet verzoeksters vraag wordt afgewezen om de examencommissie opnieuw samen te roepen en dus a fortiori om haar de kans te geven alsnog haar grieven naar voor te brengen; dat immers de voorzitter van de examencommissie, die geacht moet worden op de hoogte te zijn geweest van verzoeksters aangetekend schrijven van 1 juli 1997 waarbij zij "om een herziening en wijziging van de negatieve beslissing

inzake mijn resultaten" vraagt, in zijn 7 juli 1997 gedateerde brief argumenten aanvoert ter verantwoording van de afwijzing van de vraag om de examencommissie opnieuw samen te roepen, namelijk dat de examenjury "conform onze examenregeling werd samengesteld", dat die jury verzoeksters afstudeerproject negatief heeft beoordeeld en dat deze negatieve beoordeling te verklaren is door gebrek aan "een grondige voorbereiding en het (niet) onderhouden van een regelmatig contact", die "onontbeerlijke factoren (zijn) om naar een beoordeling toe te groeien" zodat "u de haalbaarheid van het artistieke werk dat u wil presenteren aan een door ons samengestelde examenjury vooraf beter (kan) inschatten" - niet door materiële vergissingen of onregelmatigheden in hoofde van de examencommissie dus; dat door aldus te handelen, de voorzitter van de examencommissie verzoekster niet de kans heeft gegeven om haar door artikel 77 van de algemene onderwijsregeling erkende bezwaarrecht op grond van concrete grieven uit te putten;

Overwegende dat in die omstandigheden de beslissing van de voorzitter van de examencommissie een in tweede aanleg genomen beslissing is, zodat verzoeksters vordering tot schorsing ontvankelijk is;

5. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

5.1.1.1. Overwegende, wat de eerste schorsingsvoorwaarde betreft, dat verzoekster in een eerste middel onder meer aanvoert dat de beslissing van de jury op

geen enkele wijze behoorlijk gestaafd wordt door objectieve gegevens en bovendien zeer ongeloofwaardig overkomt, zodat de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden zijn;

Overwegende dat verzoekster dit middel onderbouwt inzonderheid met volgende elementen : zij heeft reeds diverse opleidingen, zowel op het niveau van het secundair onderwijs als op het niveau van het hoger onderwijs met vrucht doorlopen; ook na het beëindigen van haar studies heeft zij zich in het artistieke milieu verdienstelijk gemaakt; sedert het behalen van haar tweedegraadsdiploma nam zij aan diverse groepstentoonstellingen in binnen- en buitenland deel; daarnaast werd zij vanaf 1990 ook meer dan jaarlijks op individuele tentoonstellingen uitgenodigd en heeft zij ook geëxposeerd; in 1996 nam zij deel aan de "Europaprijs voor schilderkunst" van de stad Oostende, waar ze werd geselecteerd onder de niet minder dan 709 kandidaten uit binnen- en buitenland en uiteindelijk door de internationale jury werd uitgeroepen tot tweede laureate, bij welke gelegenheid zij tevens werd bekroond met de prijs Electrabel en de ereprijs Frank Edebau; op het vlak van particuliere opdrachten heeft verzoekster in haar korte carrière al een prestigieus palmares; zij wordt ook geprezen door collega's-artiesten;

Overwegende dat verzoekster meent dat in deze context de beslissing van de examencommissie, dat haar werk van een laag artistiek niveau zou zijn, in een bedenkelijk daglicht komt te staan en zelfs onaanvaardbaar is, zodat ze bezwaarlijk afdoende gemotiveerd kan zijn;

Overwegende dat verzoekster voorts aanvoert dat de beoordeling en motivering, die enkel op het artistieke gehalte slaan en niet op de techniek van de teken- en schilderwerken, kennelijk onvolledig zijn;

5.1.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt : uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt duidelijk op welke punten verzoekster tekort is gekomen; uit het schrijven van de hogeschool van 7 juli 1997 blijkt trouwens dat verzoekster haar examens onvoldoende of op de verkeerde wijze heeft voorbereid alsmede dat zij onvoldoende contact heeft gehouden met de promotoren; de motieven zoals weergegeven in de bestreden beslissing zijn wel degelijk afdoende en van dien aard dat ze de beslissing zowel in rechte als in feite schragen; ze zijn duidelijk en nauwkeurig omschreven; de punten op zich laten er ten andere reeds geen twijfel over bestaan dat verzoekster niet geslaagd is; zij behaalde trouwens verscheidene tekorten; de door verzoekster aangehaalde twistpunten raken de beoordelingsvrijheid of de academische vrijheid van de examencommissie, die soeverein oordeelt uitgaande van het gegeven onderwijs; de elementen die verzoekster aanhaalt uit haar verleden beletten niet dat de examencommissie op dit hogere niveau van oordeel kan zijn dat de resultaten op dat ogenblik niet voldeden voor het behalen van de meestergraad;

5.1.1.3. Overwegende dat de motivering van een examenuitslag in beginsel in de punten zelf gelegen is althans als het gaat om het toekennen van punten over kennisvragen voor een bepaald vak terwijl de ondervragers deskundig zijn voor dat vak, zodat het nagaan of die beoordeling op wettige motieven berust kan geschieden door de gestelde vragen naast de examenstof te leggen en de gegeven antwoorden naast de gestelde vragen; dat dit principieel uitgangspunt echter niet geldt voor examens waarbij het niet gaat om kennisvragen;

Overwegende dat de beoordeling van artistieke prestaties van een student in het hoger kunstonderwijs tot die andersoortige examens behoort, zodat

voor de motivering van de beslissing van de examencommissie om verzoekster uit te stellen, niet kan worden volstaan met een loutere verwijzing naar de toegekende punten;

Overwegende dat verzoekster bij brieven van 30 juni en 1 juli 1997 aan de examencommissie om mededeling van de motivering heeft gevraagd; dat de voorzitter van de examencommissie bij brief van 7 juli 1997 daarop heeft geantwoord in de onder 1.6. weergegeven bewoordingen; dat het met die brief blijkbaar meegestuurde rapport geen bijzondere verantwoording bevat; dat de bij de brief gevoegde "beoordeling van het opleidingsonderdeel Afstudeerproject - Kandidate DEMUYSERE MARIE-ANGE", opgesteld door ateliertitularis DIERICKX, mogelijk een verantwoording bevat voor de afwijzing van één van de twee of zelfs van beide afstudeerprojecten, maar niet voor de andere onvoldoendes, namelijk voor het vak "atelier W.V.V.-tekenen" van titularis DE SMET en voor het keuzevak tekenen, eveneens van titularis DE SMET; dat bijgevolg kan worden aanvaard dat de verzoekster ter kennis gebrachte motivering niet afdoende is, wat de beoordeling voor deze twee vakken betreft; dat het eerste middel in die mate ernstig is;

5.1.2.1. Overwegende dat verzoekster in een tweede middel de stelling ontwikkelt dat de beoordeling door de examencommissie van haar afstudeerproject tegen alle redelijkheid indruist en de indruk doet ontstaan dat zij in haar beoordeling elementen van andere aard dan de artistieke kwaliteiten heeft laten meespelen;

5.1.2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de schending van het redelijkheidsbeginsel inhoudt dat de beslissing kennelijk onredelijk voorkomt, met andere woorden dat zij het gezond verstand geweld zou aandoen, wat in casu zeker niet het geval is; dat zij voor de rest meent dat het middel loutere beweringen

bevat als zouden bij de beoordeling door de examencommissie elementen van andere aard hebben meegespeeld, die volkomen uit de lucht gegrepen zijn en door geen enkel concreet element gefundeerd worden zodat er geen rekening mee kan worden gehouden;

5.1.2.3. Overwegende dat de door verzoekster voorgelegde artistieke referenties niet rechtstreeks de wettigheid van de beoordeling door de examenjury in het gedrang kunnen brengen; dat die referenties immers niet gebaseerd zijn op de beoordeling van verzoeksters afstudeerprojecten, maar op haar ander werk; dat als de voorgelegde artistieke referenties in deze zaak wel onrechtstreeks iets kunnen bijbrengen, het de vaststelling is dat de gunstige appreciatie in brede kring van verzoeksters ander werk in schril contrast staat met de beoordeling van haar afstudeerprojecten; dat die uitermate negatieve beoordeling dus niet in de lijn ligt van wat verwacht kon worden gelet op verzoeksters naam en faam; dat de voorgelegde artistieke referenties dus alleszins vragen doen rijzen over de bestreden beslissing;

Overwegende dat nog een andere vaststelling vragen doet rijzen over de beslissing van de examencommissie, namelijk de vaststelling dat verzoekster voor de vier vakken waarvoor zij onvoldoende punten behaalde van de titularissen DIERICKX en DE SMET telkens exact 25% van de punten kreeg; dat toeval weliswaar niet uit te sluiten valt, maar dat dit element op zijn minst vragen doet rijzen;

Overwegende dat de Raad van State zich niet in de plaats van de examencommissie kan stellen voor de beoordeling van de examenresultaten, vermits het alleen aan het bestuur toekomt opportuniteitskeuzes te maken; dat de Raad van State de burger derhalve niet kan beschermen tegen onredelijke beslissingen, alleen tegen

onwettige beslissingen; dat een beoordeling door het bestuur enkel voor onwettig kan worden gehouden indien blijkt dat die beslissing kennelijk onredelijk is, dit wil zeggen wanneer het om een beslissing gaat waarvan het niet denkbaar is dat enige in redelijkheid handelende overheid ze zou kunnen nemen;

Overwegende dat om te kunnen beoordelen of een beslissing de grenzen van de redelijkheid kennelijk te buiten gaat, de Raad van State de feitelijke en juridische elementen moet kennen op grond waarvan het bestuur tot die beslissing gekomen is; dat de verwerende partij daarom de plicht heeft in het administratief dossier alle relevante stukken voor te leggen; dat bij ontstentenis van het voorleggen van deze stukken de Raad van State er moet van uitgaan hetzij dat ze niet bestaan, zodat de beslissing niet gemotiveerd is, hetzij, indien het bestaan van de stukken door de partijen niet wordt betwist maar de inhoud ervan niet vaststaat, dat niet bewezen is dat de beslissing op geldige motieven berust; dat in deze zaak de verwerende partij wel alle geschreven stukken in verband met de bestreden beslissing voorlegt, maar niet het voorwerp van de beoordeling, namelijk de afstudeerprojecten van verzoeker; dat de Raad van State aldus in de onmogelijkheid is zich uit te spreken over de vraag of de examencommissie kennelijk onredelijk heeft gehandeld en zich, in de huidige stand van het geding, moet beperken tot de vaststelling dat de verwerende partij niet aantoont dat de bestreden beslissing op geldige motieven steunt; dat het middel in die mate ernstig is;

5.1.3.1. Overwegende dat verzoekster in haar derde middel schending van het recht om gehoord te worden aanvoert; dat zij in een tweede onderdeel van dat middel inzonderheid de schending van artikel 77 van de algemene onderwijsregeling vaststelt, omdat zij per aangetekend schrijven van 1 juli 1997 een verzoek tot herziening en

wijziging van de beslissing van de examencommissie heeft ingediend en bij die gelegenheid uitdrukkelijk heeft gevraagd om vooraf gehoord te worden; dat zij meent dat zij tot op heden noch vanwege de hogeschool, noch vanwege de examencommissie enige reactie heeft ontvangen; dat volgens verzoekster het weliswaar gaat om een willig beroep waarvan de uitputting geen invloed heeft op de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad van State, maar dat de hogeschool "minstens (...) haar standpunt (had) kunnen laten kennen" en dat ze, "gelet op de zware consequenties op moreel en professioneel vlak, aan verzoekster de gelegenheid (had) moeten bieden haar standpunt naar voor te brengen";

5.1.3.2. Overwegende dat de verwerende partij hiertegen inbrengt dat verzoekster in haar brief van 1 juli 1997 geen enkele materiële vergissing noch onregelmatigheid heeft aangehaald die van dien aard zou zijn dat ze de getroffen beslissing wijzigt, zodat op geen enkele wijze de onderwijsregeling geschonden is;

5.1.3.3. Overwegende dat de stelling van verzoekster dat de mogelijkheid geboden door artikel 77 van de algemene onderwijsregeling om materiële vergissingen of onregelmatigheden die het globaal examenresultaat zouden kunnen beïnvloeden of die de geldigheid van de door de examencommissie genomen beslissing in het gedrang kunnen brengen aanhangig te maken bij de voorzitter van de examencommissie een willig beroep is, moet worden verworpen; dat onder punt 4. reeds is aangenomen dat het daarentegen om een georganiseerd administratief beroep gaat dat moet worden uitgeput vooraleer de Raad van State kan worden geadieerd; dat bij de bespreking van de ambtshalve opgeworpen exceptie ook is aangenomen dat de voorzitter van de examencommissie met zijn 7 juli 1997 gedateerde brief meteen ook impliciet verzoeksters administratief beroep heeft afgewezen; dat ondanks het feit dat verzoekster in haar aangetekend schrijven van

1 juli 1997 uitdrukkelijk had gevraagd "om voorafgaandelijk aan de nieuwe beslissing te worden gehoord", zij die gelegenheid niet heeft gehad; dat artikel 77 van de algemene onderwijsregeling het recht verleent om binnen drie werkdagen concrete grieven tegen een beslissing van de examencommissie naar voor te brengen, termijn die ingaat op de dag waarop de beslissing wordt bekendgemaakt; dat zoals onder punt 4. is uiteengezet in dezen die termijn ten vroegste op 8 juli 1997 is ingegaan; dat de voorzitter van de examencommissie door tegelijk de motivering van de beslissing van de examencommissie mede te delen en impliciet verzoeksters beroep af te wijzen, artikel 77 van de algemene onderwijsregeling heeft geschonden, daar hij verzoekster nog drie werkdagen moest verlenen om haar concrete grieven naar voor te brengen; dat het middel in die mate ernstig is;

5.2.1. Overwegende, wat de tweede schorsingsvoorwaarde betreft, dat verzoekster volgende uiteenzetting geeft :

"Zowel in haar hoedanigheid van kunstenaar als in haar functie van lerares secundair kunstonderwijs, die meerdere jaren ervaring heeft in de artistieke wereld, is de bestreden beslissing een ware vernedering.

Haar nadeel is moreel, professioneel en materiëel van aard en sluit aan bij de middelen.

Het kunstenaarsmilieu is een kleine wereld waarin dergelijk nieuws omtrent het niet-slagen van verzoekster enorm snel wordt verspreid.

Hierdoor wordt zij uiteraard in diskrediet gebracht bij de verschillende opdrachtgevers en collega's: de bestreden beslissing brengt uiteraard een devaluatie van het werk van verzoekster mee.

Het spreekt voor zich dat zulks hangende de procedure tot vernietiging niet alleen een zware vernedering blijft, maar tevens op het professionele vlak gevolgen kan hebben voor de aan haar toegekende opdrachten buiten haar onderwijsopdracht.

Sowieso zal zij een schooljaar verliezen, hetgeen door de vaste rechtspraak van de Raad van State een moeilijk te herstellen ernstig nadeel uitmaakt (R.v.St. Scheire, nr. 39.044, dd. 24 maart 1992; R.v.St. Rusine nr. 41.331 dd. 9 december 1992; R.v.St. Dabin, nr. 45.339, 17 december 1993; R.v.St. Chaou, nr. 45.417, dd. 22 december 1993;

R.v.St. Vanysacker, nr. 51.005, dd. 28 december 1994,
R.v.St. Ostrowski, nr. 51.671 dd. 17 februari 1995,
R.v.St. Mertens, nr. 51.016, dd. 17 februari 1995;
R.v.St. Mertens, nr. 57.016, dd. 13 december 1995;
R.v.St. Al Jaffan, nr. 57.959, dd. 31 januari 1996;
R.v.St. Cox, nr. 58.457, dd. 6 maart 1996).

Ook op professioneel vlak kan de bestreden beslissing aan verzoekster onherstelbaar nadeel berokkenen. Vanwege de organisatie K.O.I.A. werd immers een nota verspreid, waarbij werd ingespeeld op de gegronde geruchten van de devaluatie van het diploma van tweedegraad, dat verzoekster behaalde, waarbij het al dan niet bezitten van een diploma in de meestergraad repercussies heeft bij het sluiten van jaarlijkse contracten, de aanwerving, vaste benoeming of de uitbreiding van de onderwijsopdracht (stuk 31).

Eén en ander betekent dat verzoekster, die tot dusverre telkenmale opnieuw voor de duur van één schooljaar wordt aangeworven, riskeert om telkenmale bij de eventuele aanstelling of vaste benoeming achteruit gesteld zal worden tegenover de andere kandidaten, waardoor zij de opportuniteiten mist op de scholen waar zij thans tewerkgesteld is.

De tewerkstelling van verzoekster wordt ernstig in het gedrang gebracht omdat de onderwijsinstelling uiteraard het niet slagen voor de meestergraad kan invoeren voor een negatieve beslissing ten aanzien van verzoekster.";

5.2.2. Overwegende dat de verwerende partij hier tegenover stelt :

"1. Het moge dan al correct zijn te stellen dat het verlies van een schooljaar in meerdere gevallen als een moeilijk te herstellen nadeel werd aanzien, in casu dient rekening te worden gehouden met het feit dat verzoekende partij reeds werkzaam was en is, meer bepaald is zij sedert 21.03.1995 werkzaam als lerares plastische kunsten aan het Stedelijk Onderwijs te Gent.

Haar contract wordt jaarlijks hernieuwd en ook voor het huidig schooljaar is verzoekster, zoals zij het zelf aanhaalt in haar verzoekschrift, full-time tewerkgesteld in het Stedelijk Onderwijs.

Zoals in een volstrekt analoge zaak recentelijk geoordeeld werd (zie arrest van de Raad van State d'Haenens nr. 65.683 van 27 maart 1997) kan verzoekster, die reeds een carrière heeft uitgebouwd in de plastische kunsten niet aantonen dat het verlies van één academiejaar een ernstig nadeel zou uitmaken.

2. Bovendien is verwerende partij de mening toegedaan dat het moreel nadeel dat door de verzoekende partij wordt aangehaald kan worden goedge maakt door de morele voldoening welke een gebeurlijk annulatiearrest zal kunnen verschaffen.

In een groot aantal gelijkaardige arresten, heeft de Raad van State geoordeeld dat de gebeurlijke vernietiging morele genoegdoening verschaft, waardoor een schorsing overbodig wordt (zie R.v.St., nr. 39.103, 30 maart 1992, Frederickx; R.v.St., nr. 36.822, 18 april 1991, De Leeuw; R.v.St., 40.443, 22 september 1992, Merckx, R.v.St., nr. 40.738, 13 oktober 1992, Messens).

3. Ook de onzekerheid van tewerkstelling die door verzoekster wordt aangehaald, kan niet als moeilijk te herstellen ernstig nadeel worden weerhouden.

Een mogelijk toekomstig nadeel kan immers niet aanvaard worden als moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Volgens constante rechtspraak van de Raad van State dient het aangevoerde nadeel voldoende zeker te zijn en mag het niet op loutere veronderstellingen of hypothesen gebaseerd zijn (cfr. R.v.St., nr. 40.055, 28 juli 1992, Pas; R.v.St., nr. 37.637, 16 september 1991, Debray; R.v.St., nr. 37.181, 11 juni 1991, Meulemans).

De rechtspraak eist dat de verzoekende partij een 'dadelijk' nadeel ten gevolge van de uitvoering van de bestreden beslissing moet ondergaan. Een besluit dat enkel de dreiging van een nadeel inhoudt brengt geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel teweeg. (R.v.St., nr. 38.608, 28 januari 1992, De Vos; R.v.St., nr. 36.044, 18 december 1990, De Proft).";

5.2.3. Overwegende dat het verlies van een academiejaar in beginsel een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent; dat dit zeker kan worden aangenomen voor wie nog een carrière moet beginnen; dat verzoekster echter reeds een carrière begonnen is, zodat de vraag rijst of het nadeel ernstig is;

Overwegende echter dat in dezen kan worden volstaan met de vaststelling dat de bestreden beslissing een zo negatieve beoordeling van verzoeksters artistieke kunnen inhoudt, dat zij haar naam en faam ernstig dreigt aan te tasten; dat dit moreel nadeel ook moeilijk te herstellen is, gelet op de gevolgen voor haar carrière op korte termijn;

Overwegende dat een moreel nadeel uiteraard subjectief is, maar dat het niettemin in aanmerking genomen mag worden, tenzij wanneer het iedere geloofwaardigheid mist of niet aan een redelijk denkend en voelend persoon kan worden toegeschreven, en op voorwaarde dat het bovendien aan de algemene eis van ernst en moeilijke herstelbaarheid voldoet; dat te dezen aan al die voorwaarden is voldaan;

6. Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen; dat, gelet op het feit dat de Raad van State tot de schorsing besluit, niet dient te worden ingegaan op verzoeksters vraag tot heropening van de debatten aangezien een eventuele heropening om kennis te nemen van de nieuwe stukken haar geen bijkomend voordeel kan opleveren,

B E S L U I T :

Enig artikel.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van :

- 1) de beslissing die met betrekking tot Marie-Ange DEMUYSERE op 26 juni 1997 genomen is door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de resultaten voor het academiejaar 1996-1997, eerste en tweede meestergraad Vrije Kunsten (Schilderkunst), eerste examenperiode;
- 2) de beslissing van de voorzitter van de examencommissie, vervat in de brief van 7 juli 1997, waarbij het beroep van verzoekster tegen voormelde beslissing van de examencommissie wordt afgewezen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op dertig december 1900 zevenennegentig, door :

de H.	J. BAERT,	wnd. kamervoorzitter,
		staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BAERT.